საქართველოს პარლამენტის ბიუროს უფროსს

მოქალაქე ნიკოლოზ ნიკოლაძის პ/ნ
[redacted] ელ. ფოსტა:
[redacted]

განცხადება
საკანონმდებლო წინადადების წარდგენის შესახებ

საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 105-ე მუხლის გათვალისწინებით, დანართის სახით წარმოგიდგენთ საკანონმდებლო წინადადებას, რომლითაც საპატრიარქოს ფინანსური დამოუკიდებლობის ზრდის მიზნით, შემოთავაზებული იქნება საქართველოს კონსტიტუციით - საქართველოს ეკლესიის მიერ უშუალოდ ეკონომიკური/ სამეწარმეო საქმიანობის განხორციელების უფლების მიცემა. როგორც თქვენთვის ცნობილია, კონსტიტუციური შეთანხმებით სახელმწიფომ აიღო ვალდებულება და ეკლესიის მიერ წარმოებული საღვთისმსახურო პროდუქციის დამზადების, შემოტანის, მიწოდებასა და შემოწირულობას, ასევე, არაეკონომიკური მიზნით არსებული ქონებასა და მიწას გადასახადისაგან ათავისუფლებს. თუმცა, ამის პარალელურად, კონკორდარტის მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრულია, რომ ეკლესია უშუალოდ არ ახორციელებს სამეწარმეო საქმიანობას. ეკლესიის დაფინანსების წყაროს წარმოადგენს: ნებაყოფილობითი შემოწირულობანი, სამეწარმეო შემოსავლები, ინვესტიციები, გრანტები, დახმარებები, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მიღებული სხვა შემოსავლები. გარდა ამისა, საქართველოს სახელმწიფომ აღიარა მე-19-მე-20 საუკუნეებში, განსაკუთრებით კი საბჭოთა ოკუპაციის ხანაში, სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის პერიოდში ეკლესიისთვის მატერიალური და მორალური ზიანის მიყენების ფაქტი და როგორც ჩამორთმეული ქონების ნაწილის მფლობელმა, აიღო ვალდებულება მატერიალური ზიანის ნაწილობრივ კომპენსაციაზე. თუმცა, ვფიქრობ, რომ მიუხედავად ზემოხსენებული ფაქტორებისა, თანამედროვე ეპოქაში არსებული არსებული გამოწვევების გათვალისწინებით, ზემოხსენებული არასაკმარის რესურს უნდა ქმნიდეს მათ გასამკლავებლად. ამას გარდა, საქართველოს კონსტიტუციის მე-8 მუხლში, გარდა მოცელი ზოგადი ჩანაწერისა, ეკლესიის მიერ უშუალოდ სამეწარმეო/ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების უფლებისა და მისი დამოუკიდებლობაზე აღნიშნვა მიზანშეწონილი იქნებოდა.

საქართველოს პარლამენტის აპარატი
საქმისწარმოების დეპარტამენტი
შემოს.№ 1-2953/24
11 03 2024 ფურც 36

ჩემს ხელთ არსებული ინფორმაციით, საბერძნეთის კონსტიტუციის მე-3(1) მუხლში ნათქვამია, რომ „საბერძნეთის მართლმადიდებლური ეკლესია არის ავტოკეფალიური“. ეს დაფიქსირებულია არა მხოლოდ როგორც ფაქტი, არამედ როგორც არსებული მდგომარეობის შენარჩუნების გარანტია. იტალიის კონსტიტუციის მე-7 მუხლის შესაბამისად სპეციალური სასამართლო დადგენილება კათოლიკურ ეკლესიას ეხება: `სახელმწიფო და კათოლიკური ეკლესია, თითოეული თავისი წესის შესაბამისად, დამოუკიდებელი და სუვერენულია. მათი ურთიერთობა ლათერანის ხელშეკრულებებით რეგულირდება. ამ ხელშეკრულებებში ორივე მხარის მიერ შეთანხმებული შესწორებების შეტანა აუცილებელი არაა, თუ ისინი საკონსტიტუციო შესწორებებითაა მიღებული/ გათვალისწინებული. 1984 წელს კონსტიტუციის მე-7 მუხლის შესაბამისად სახელმწიფოსა და კათოლიკურ ეკლესიას შორის გაფორმდა ვილა მადამას ხელშეკრულება (Accordo di Villa Madama), რომელმაც შეცვალა 1929 წლის ლათერანის კონკორდატი.

ამ საკითხის სათანადო გააზრებისთვის/ შესაძლებლობათა შედარებისთვის საკმარისია რამდენიმე კომპანიის მოგებათა წარმოჩენაც. კომპანია კოკა-კოლას (რომლიც მოითვლის 400-მდე თანამშრომელს) სრული შემოსავალი იყო 2022 წელს 48,139 მილიონი ლარი, ხოლო 2021 წელს 30,544 მილიონი ლარი. ეს თანხა იმაზე მეტია, რასაც საქართველოს საპატრიარქო ყოველწლიურად სახელმწიფო ბიუჯეტიდან იღებს. თუგინდ ზედაზენის მაშტაბებზე (2021 წელს 2 მილიონ მოგებაზე იყო, 2022 წელს 11.6 მილიონზე[1]), რომ გავიდეს საპატრიარქოს მართვის ქვეშ მყოფი კომპანია ან რომელიმე კომპანიაში მისი წილობრივი შემოსავალი, მაინც მისასალმებელია. თანაც, ეკლესიებს და მონასტრებს უკვე აქვთ გარკვეული გამოცდილება სამეწარმეო საქმიანობის კუთხით. მრევლის გარკვეული ნაწილი საპატრიარქოს კომპანი(ებ)ის ნაწარმის სტაბიულურ მომხმარებლადაც მოგვევლინება, რაც ცენტრალიზებული თუ მაშტაბური სახით საწარმოს წარმატების გარანტიებს შექმნის. საპატრიარქოს გააჩნია ეკონომიკური საქმიანობის გამოცდილებაც, უმთავრესად ბიზნეს-ინტერესი და მის მიერ დაფუძნებული კომპანიების თუ ორგანიზაციების საქმიანობა ძირითადად განათლების სფეროს უკავშირდება. სავარაუდოა, რომ ამის მიზეზი კონკორდარტი2 იყოს. სწორედ, რომ ამ ფარგლებს მიღმა საქმიანობის საკონსტიტუციო ცვლილებით[3] განსაზღვრა/ დარეგულირებას ეხება წარმოდგენილი წინადადება, რაც საბოლოო ჯამში შექმნის ისეთ მექანიზმს და რესურს, რომელმაც აქეთ უზრუნველყოს საბიუჯეტო პროექტების თანადაფინანსებაც (შესაბამისად, ასევე, შეამცირებს საბიუჯეტო დახმარების მიღებით/ ქონების[4] სიმბოლურ თანხად მიღებით მათდამი გამოწვეულ დისკრედიტაციის კამპანიას).

რელიგიურ ორგანიზაციებს ესაჭიროება მეტი რესურსი - რათა სათანადოდ იფუნქციონიროს, იქადაგოს, დაეხმაროს გაჭირვებულთ და შეამციროს ადამიანთა

---

[1] თუ არ ვცდები ნატახტარმა 2022 წელს 37 მილიონი ლარის წმინდა მოგება გამოიმუშავა.

[2] 2002 წელს სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის გაფორმებული საკონსტიტუციო შეთანხმების _ კონკორდარტის საფუძველზე მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ეკლესიისთვის მეფის რუსეთისა და საბჭოთა მმართველობის დროს მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შესახებ.

[3] ვფიქრობ, რომ როგორც კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანა, ასევე, ახალი შეთანხმების გაფორმება - საზოგადოებაში წარმოქმნის აზრთა სხვადასხვაობით გამოწვეულ ვნებათა ღელვას - რაც დროში მნიშვნელოვნად გაწელავს პროცესს. ამასთან, ის დებულებები, რომლებიც ხაზს გაუსვამს და უზრუნველყოფს მართლმადიდებელი ეკლესიის დამოუკიდებლობას (მათ შორის

მიერ განხორციელებული ის საქციელი, რომელიც სხვათა ჩაგვრას უკავშირდება. საყურადღებოა, რომ თანამედროვე ეპოქაში რელიგიური ორგანიზაციები უფრო მეტად არიან საფრთხის წინაშე, რომელსაც წინ უძღვის ათასგვარი დეზინფორმაციული კამპანია თუ პროპაგანდა. საბერძნეთის ეკლესიაც კი, რომელიც ვფიქრობ, რომ ბევრად უკეთ ორგანიზაციულ სტრუქტურას წარმოადგენდა, მეტი ფინანსური რესურსით, ვერ გაუწია წინააღმდეგობა მიმდინარე პროცესებს და საბერძნეთის ხელისუფლებამ დაახლოებით ერთი თვის წინ დაუშვა ერთ სქესიანთა ქორწინება. მხოლოდ საკანონმდებლო ჩანაწერები ფუჭი იქნება თუ რელიგიური ორგანიზაცია არ იქნებიან აღჭურვილი საჭირო რესურსებით მოცემულ ტენდენციებთან საბრძოლველად. რესურსების ნაკლებობა შეიგრძნობა იმ სტატისტიკაშიც, რომელიც ქვეყანაში მოქალაქეთა მიერ აგრესიის გამოვლინებებს უკავშირდება (ნაკლებია სიკეთის, თანადგომის და შემწყნარებლობის მაგალითები), ამის საპირისპიროდ, სატელევიზიო ეთერიდან პერიოდულად შუქდება სასულიერო პირთა ან/და ეკლესიის ქონებრივი მონაცემები - რაც შესაძლოა მათ დისკრედიტაციას იწვევს. გამომდინარე იქიდან, რომ არ ვარ საეკლესიო სამართლის სპეციალისტი, ისედაც მიზანშეწონილია - რომ საკითხის ირგვლივ მსჯელობა ასევე წარიმართოს საქართველოს საპატრიარქოსთან, ისევე, როგორც დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტში, როემლთან ერთადაც უპირველეს ყოვლისა შეფასდება - საკონსტიტუციო ცვლილების მიღებით კონკორდარტის ან მისი შესაბამისი ნორმების (იმ მუხლების, რომლებიც არ ეხება უშუალოდ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელებას) ძალმოსილების დაკარგვას/ ბათილობის შესაძლებლობა (ასეთ შემთხვევაში, არ მესურვება საქმის შემდგომი განხილვა და უკან გავიხმობ წარმოდგენილ წინადადებას). **ჩემი მიზანია, რომ ის პრივილეგიები, რომელიც მართლმადიდებელ ეკლესიას კონკორდარტით გააჩნია, ასევე, დაემატოს უშუალოდ ეკლესიის მიერ ნებისმიერი სამეწარმეო/ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების უფლებაც.**

დანართი: საკანონმდებლო წინადადება.10/03/2023

უშუალოდ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების გზით), მიზანშეწონილია ჩაიწეროს კონსტიტუციაშიც.

[4] 1990 წელს პაატა კოღუაშვილმა საქართველოს პირველ პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიასთან ერთად გააჟღერა წინადადება ეკლესიისთვის 1918 წლისთვის არსებული მონაცემების საფუძველზე ტოლი რაოდენობის მიწების (24 ათასი ჰა) გადაცემის შესახებ

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს

საკანონმდებლო წინადადება

(წარმოდგენილია საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის

105-ე მუხლის გათვალისწინებით) ცვლილების სახეობა:

ცვლილების სახეობა:

- საქართველოს კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანა.

განსახილველი საკითხი:

- მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ ეკონომიკური საქმიანობის უფლების მოპოვება.
- კანონის პროექტის მიღების დასაბუთება:
  - მოცემული განაცხადით წარმოდგენილი კითხვა თუ ინიციატივა დიდი ალბათობით საქართველოს მოსახლეობის დიდ ნაწილში მანამდეც არაერთგზის წარმოიშვებოდა. საკითხის აქტუალობა და მისი გადაჭრის მოცემული გზა - მოცემული სფეროსადმი დაინტერესებულ პირთა რიცხოვნობაც განაპირობებს.
  - ვფიქრობ, რომ ძლიერი სახელმწიფოს მშენებლობის პროცესში აუცილებელია შესაძლებლობების რელიგიურ ორგანიზაციების მიმართ კანონზომიერად და გონივრულად მიმართვა, რაც ასევე განაპირობებს მათ ფინანსურ დამოუკიდებლობას და ეკონომიკურ ძლიერებას.
  - თავის მხრივ მატერიალურად და ფინანსურად ძლიერი ეკლესია შეძლებს მათ წინაშე არსებულ ყველა გამოწვევაზე სათანადო პასუხის გაცემას, რაც თავის მხრივ საზოგადოებაზეც დადებითად აისახება. თავისთავად შემცირდება ეკლესიისადმი უპატივცემულო გამოხატულებებიც.
  - საქართველოს კონსტიტუციის მე-8 მუხლის თანახმად, რწმენისა და აღმსარებლობის თავისუფლებასთან ერთად სახელმწიფო **აღიარებს საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის განსაკუთრებულ როლს საქართველოს ისტორიაში** და მის დამოუკიდებლობას სახელმწიფოსაგან. საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის ურთიერთობა განისაზღვრება კონსტიტუციური შეთანხმებით, რომელიც სრულად უნდა შეესაბამებოდეს საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა სფეროში.
  - ჩემის აზრით, კონკორდატის ის მუხლები, რომლებიც ეკონომიკურ-ფინანსურ საკითხებს უკავშირდება, ნაკლებად ქმნის ეკლესიის ეკონომიკური საქმიანობის განვითარების და შესაბამისად ფინანსური დამოუკიდებლობის შესაძლებლობას[1]. ამასთან, საგულისხმოა, რომ

[1] საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესიის ურთიერთობა განისაზღვრება კონსტიტუციური შეთანხმება:

პოლიტიკოსთა მიერ არაერთგზის, ნეგატიურ კონტექსტში განხილულა სახელმწიფო აღიარებს XIX და განსაკუთრებით XX საუკუნეში, ეკლესიისთვის მიყენებული ზარალის ანაზღაურების მიზნით სახელმწიფოს მიერ გამოყოფილი თუ არ ვცდები 27 მილიონი ლარის მართლზომიერება, რიგი ოპოზიციური პარტიები თუ არ ვცდები კონსტიტუციური შეთანხმების გაუქმებასაც ითხოვდნენ, ამ ფონზე, როდესაც კორკორდატის მუხლები არ ითვალისწინებს მხარეთა მიერ ცვლილებების შეტანის შესაძლებლობაა, სასურველი იქნებოდა, რომ თავად უზენაეს კანონში, როგორც იერარქიულად კონსტიტუციურ შეთანხმებაზე უფრო მაღლა მდგომ დოკუმენტში, შეტანილი ყოფილიყო ცვლილება - რომლის შესაბამისად ნებისმიერ სფეროში ეკლესიას უშუალოდ სამეწარმეო/ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შესაძლებლობა მიეცემოდა. მოცემული გარემოება ერთგვარ პოლიტიკურ გარანტიებსაც შექმნიდა[2] ეკლესიის/ საპატრიარქოს მიერ სამეწარმეო მიმართულებით აქტივობების განხორციელების მხრივ. ამასთან, მოცემული ცვლილება - არ უნდა იწვევდეს საქართველოს საპატრიარქოს/ ეკლესიის უფლებების თუ შესაძლებლობების შეზღუდვას და მოცემული ცვლილება არც უპირატეს მდგომარეობაში აყენებს მას სხვა რელიგიურ ორგანიზაციებთან. არაფერი მსმენია სხვა რელიგიური ორგანიზაციების სამეწარმეო/ ეკონომიკური საქმიანობის რაიმე სახის შეზღუდვის შესახებ. შედეგად - საპატრიარქოს უშუალოდ მიეცემა ნებისმიერ ეკონომიკურ/ სამეწარმეო სფეროში საქმიანობის განხორციელების შესაძლებლობა, მათ შორის საღვთისმსახურო პროდუქციის წარმოების, მისი დამზადება, შემოტანა, მიწოდება და შემოწირულობა, კვლავ

- ეკლესია უშუალოდ არ ახორციელებს სამეწარმეო საქმიანობას (მუხლი 6, პუნქტი 3);

- ეკლესიის დაფინანსების წყაროს წარმოადგენს: ნებაყოფლობითი შემოწირულობანი, სამეწარმეო შემოსავლები, ინვესტიციები, გრანტები, დახმარებები, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მიღებული სხვა შემოსავლები (მუხლი 6, პუნქტი 4);

- ეკლესიის მიერ წარმოებული საღვთისმსახურო პროდუქცია – მისი დამზადება, შემოტანა, მიწოდება და შემოწირულობა, ასევე არაეკონომიკური მიზნით არსებული ქონება და მიწა გათავისუფლებულია გადასახადებისაგან (მუხლი მე-6, პუნქტი 5).

[2] მაგალითად, კონსტიტუციაში იქმნება არაერთი დათქმა/ განმარტება - რომელიც ევროპულ და ევროატლანტიკურ ინტეგრაციას, ოჯახის მცნებას (ქორწინების განმარტება) ეხება. ამასთან, ამდაგვარი ჩანაწერების გაჩენა - საქართველოს ეკლესიას კიდევ უფრო მეტად დაცულს გახდიდა პოლიტიკური პროცესების ცვლილების დროს. მაგალითად - 2024 წლის თებერვლის სიახლეს წარმოადგენდა **Greece has become the first Christian Orthodox-majority country to legalise same-sex marriage.** Same-sex couples will now also be legally allowed to adopt children after Thursday's 176-76 vote in parliament. აქვე, რამდენადაც ვიცი - კვიპროსის მართლმადიდებლური ეკლესია ფლობს ეკონომიკურ აქტივებს .The Archiepiscopal Throne also invested heavily in the banking sector, tourism, commercial companies, manufacturing, etc. This intertwining between economic entrepreneurship and religious institutions is certainly a departure from the typical state-church model prevalent in most Orthodox nations.

გათავისუფლდება გადასახადებისაგან (მიზანშეწონილია საკონსტიტუციო შეთანხმების მე-6 მუხლის მე-5 პუნქტის საქართველოს კონსტიტუციაში ასახვაც). აქვე, ჩემს მიერ საქართველოს პარლამენტის ვებ გვერდზე მონაცემთა დამუშავების შედეგად, წავაწყდი ორადორ ჩანაწერს (იდენტური), რომელიც საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის" კონსტიტუციური შეთანხმებაში (ტექნიკურ) ჩასწორებას ითხოვდნენ.

02.04.2022 № CA0041222150219 1-4087/22/10	ითხოვდნენ შეთანხმების მე–9 მუხლის მე–2 ნაწილში ორთოგრაფიული შეცდომის შესწორებას: სიტყვა "მომქმედი"-ს მაგივრად "მოქმედი"-ს ჩაწერას
CA0041222150522 02.04.2022 1-4089/22/10	ითხოვდნენ შეთანხმების მე–9 მუხლის მე–2 ნაწილში ორთოგრაფიული შეცდომის შესწორებას: სიტყვა "მომქმედი"-ს მაგივრად "მოქმედი"-ს ჩაწერას

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის კომიტეტის 31-08-2022 2-12642/22; 2-12641/22 დასკვნების შესაბამისად, საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციური შეთანხმების მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, „შეთანხმებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, ორივე მხარის ხელმოწერითა და პარლამენტისა და წმიდა სინოდის დამტკიცებით." ამრიგად, კანონპროექტის ინიციირების გზით ცვლილების კონსტიტუციურ შეთანხმებაში შეტანა პროცედურულად შეუძლებელია, რაც წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადების მისაღებად ცნობასაც თავისთავად გამორიცხავს.

საკანონმდებლო წინადადების ავტორი/ ინიციატორი ნიკოლოზ
ნიკოლაძე პ/ნ [redacted] მოწ [redacted], ელ.
ფოსტა: [redacted]; რეგისტრაციის ადგილი: ქ.
[redacted]

26/02/2024

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ
საკითხთა კომიტეტს

მოქალაქე ნიკოლოზ ნიკოლაძის პ/ნ [redacted]

განცხადება

თქვენთან გამაჩნია ერთი შეკითხვა. ნორმატიული აქტების შესახებ საქართველოს კანონიდან აღნიშნული ვერ ამოვიკითხე (ვერ განვმარტე) აღნიშნული. კონსტიტუციური შეთანხმების, რომელიმე მუხლი ან მისი პუნქტი წინააღდეგობაში, რომ მოვიდეს საქართველოს კონსტიტუციასთან, უკუძალა ექნება მხოლოდ კონსტიტუციური შეთანხმების ამ მუხლს ან პუნქტს. რა სამართლებრივი შედეგი შეიძლება დადგეს მაშინ, როდესაც კონსტიტუციური შეთანხმების რიგი დებულებანი წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს კონსტიტუციასთან.

25/02/2024

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს

მოქალაქე ნიკოლოზ ნიკოლაძის პ/ნ [redacted]

განცხადება

თქვენთან გამაჩნია ერთი შეკითხვა. ნორმატიული აქტების შესახებ საქართველოს კანონიდან აღნიშნული ვერ ამოვიკითხე (ვერ განვმარტე) აღნიშნული. კონსტიტუციური შეთანხმების, რომელიმე მუხლი ან მისი პუნქტი წინააღდეგობაში, რომ მოვიდეს საქართველოს კონსტიტუციასთან, უკუძალა ექნება მხოლოდ კონსტიტუციური შეთანხმების ამ მუხლს ან პუნქტს. რა სამართლებრივი შედეგი შეიძლება დადგეს მაშინ, როდესაც კონსტიტუციური შეთანხმების რიგი დებულებანი წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს კონსტიტუციასთან. აქვე, აღნიშნული ინტერესი გამომდინარეობს იქიდან, რომ ვფიქრობ, რომ საქართველოს პარლამენტში წარვადგინო საკანონმდებლო წინადადება (თან ერთვის მომზადებული დოკუმენტი, მიზნად ისახავს საქართველოს კონსტიტუციით უშუალოდ ეკლესიისთვის ნებისმიერ დარგსა თუ სფეროში სამეწარმეო/ ეკონომიკური საქმიანობის განხორციელების შესაძლებლობის მიცემას, სასურველია რეკომენდაციების გაწევა - დოკუმენტის სრულყოფის კუთხითაც), უპირველეს ყოვლისა არ მსურს დავაზიანო საპატრიარქოს და მისი მრევლის ინტერესები.

26/02/2024

საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს

მოქალაქე ნიკოლოზ ნიკოლაძის პ/ნ [redacted]

განცხადება

თქვენთან გამაჩნია ერთი შეკითხვა. ნორმატიული აქტების შესახებ საქართველოს კანონიდან აღნიშნული ვერ ამოვიკითხე (ვერ განვმარტე) აღნიშნული. კონსტიტუციური შეთანხმების, რომელიმე მუხლი ან მისი პუნქტი წინააღდეგობაში, რომ მოვიდეს საქართველოს კონსტიტუციასთან, უკუძალა ექნება მხოლოდ კონსტიტუციური შეთანხმების ამ მუხლს ან პუნქტს. რა სამართლებრივი შედეგი შეიძლება დადგეს მაშინ, როდესაც კონსტიტუციური შეთანხმების რიგი დებულებანი წინააღმდეგობაში მოდის საქართველოს კონსტიტუციასთან.

26/02/2024

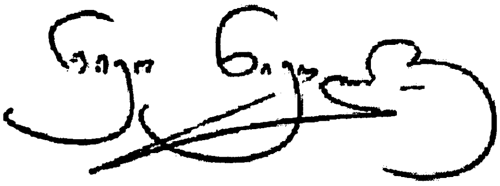

იმოქმედე ქართველთა გენოციდის აღიარებისთვის
მოაწერე ხელი პეტიციას

● კონკორდატი

კონკორდატის გაუქმება - რესპუბლიკური პარტიის ინიციატივა

27 ნოე, 2019 - 16:38 | 4120 ნახვა

705 1 tbl.ge/48c1

საქართველოს რესპუბლიკური პარტია სახელმწიფოსა და საპატრიარქოს შორის კონსტიტუციური შეთანხმების, კონკორდატის გაუქმების ინიციატივით გამოდის.

პარტიაში მიაჩნიათ, რომ ეს არის საერო და სასულიერო ხელისუფლებებს შორის მავნე, უკანონო ურთიერთგარიგებების შეწყვეტის გზა.

მათ გავრცელებულ განცხადებაში წერია, რომ რესპუბლიკელები არაერთი წელია ქვეყნის დემოკრატული განვითარების ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს შემაფერხებელ

ფაქტორად სწორედ ქვეყანაში სეკულარიზმის ფაქტობრივი არარსებობას მიიჩნევენ.

"ძალაუფლებით ვაჭრობა ორმხრივად განსაკუთრებით ღია და თვალსაჩინო ხდება წინასაარჩევნო პერიოდებში. აშკარაა ორმხრივი "პარტნიორობის" სარგებლიანობა, რითაც საბოლოო ჯამში ფერხდება უფრო დიდი რამ - სახელმწიფოს დემოკრატიული განვითარება, ილახება კონსტიტუციით აღიარებული ადამიანის უფლებები. 21-ე საუკუნეში თანასწორობისთვის ბრძოლა სიცოცხლისთვის ბრძოლის ტოლფასი გახდა.

ჩვენი მიზანია, განთავისუფლდეს ეკლესია სახელისუფლებო ჩარევისაგან და იყოს სრულიად დამოუკიდებელი თავის საქმიანობაში, ისევე როგორც, ეკლესიამ ვერ შეძლოს ხელისუფლებების გადაწყვეტილებებზე ზემოქმედება და პოლიტიკური აქტივობა. მხოლოდ ასე აღსრულდება კონსტიტუციური ჩანაწერი, რომ ეკლესია არის სახელმწიფოსგან დამოუკიდებელი", - წერია განცხადებაში.

რესპუბლიკელებს მიაჩნიათ, რომ კონკორდატის გაუქმების შემდეგ:

- სამართლებრივად აღიკვეთება ხელისუფლების ჩარევა სასულიერო ხელისუფლების საქმიანობაში;
- ყველა მმართველ პოლიტიკურ ძალას გამოეცლება წინასაარჩევნოდ მართლმადიდებლური ეკლესიის რესურსით მანიპულაციისა თუ ვაჭრობის შესაძლებლობა და პირიქით;
- განათლება ქვეყნის ფუნდამენტია და ამ სფეროში განსაკუთრებით მძიმე ის უკანონო და რესგრესული ხასითის ინტერვენცია საპატრიარქოსა და მისი მართული ჯგუფების მხრიდან, რაც მუდმივად აფერხებს განათლების სისტემაში ძირეული რეფომრემის არა თუ განხორციელებას, არამედ დაწყებასაც კი. შეთანმხების გაუქმებით, ხელისუფლებას გაუუქმდება სამართლებრივი ვადლებულება გაიზიაროს (ან გამოიყენოს სათავისოდ) საპატრიარქოს ესა თუ ის პოზიცია ახალი ინიციატივების განხილვის დროს. (მაგ. კანონპროექტების განხილვისას სასულიერო პირების ჩარევა ან პოლიტიკოსების მხრიდან ეკლესიის გამოყენება იგივე მიზნისთვის);
- საპატრიაქროს დაქვემდებარებაში არსებული საგანმანათლებლო დაწესებულებების გაუმჭვირვალე საქმიანობა ასევე, მძიმე ტვირთად აწევს ჩვენი ქვეყნის საგანმანათლებლო სისტემას. ამდენად, სახელმწიფო სტრუქტურებს ექნებათ სხვადასხვა სასულიერო საგანმანათლებლო დაწესებულებების მონიტორინგის სამართლებრივი საფუძველი, რაც უზრუნველყოფს ამ ინსტიტუციების, მათ შორის, ფინანსურ გამჭვირვალობასაც;
- აღიკვეთება საპატრიარქოსათვის გაუმჭირვალე პროცესის ფარგლებში საბიუჯეტო სახსრებისა და სახელმწიფო ქონების გადაცემის ქაოტური პროცესი;

- შეწყდება ადგილობრივი ბიუჯეტებიდან საბიუჯეტო რესურსებისა და ქონების გადაცემის პროცესი;
- შეწყდება სხვა რელიგიურ ორგანიზაციებთან მიმართებით არსებული დისკრიმინაციული პრაქტიკა - საგადასახადო შეღავათების სახით.

პარტიაში მიუთითებენ, რომ კონსტიტუციური შეთანხმების გაუქმებისთვის აუცილებელია შეიცვალოს საქართველოს კონსტიტუციის მე-8 მუხლი, რომლიდანაც უნდა ამოიღონ ჩანაწერი მართლმადიდებლურ ეკლესიასთან თანამშრომლობის ფორმის შესახებ. ამასთან, პარტიის აზრით, ცალმხრივად უნდა გაუქმდეს შეთანხმება ეკლესიასა და სახელმწიფოს შორის და პარლამენტში შეიქმნას დროებითი საგამოძიებო კომისია.

რესოუბლიკელებს მიაჩნიათ, რომ კომისიამ უნდა შეისწავლოს:

- საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიისათვის გადაცემული ფულადი სახსრებისა და ქონების ოდენობას;
- საქართველოს ცენტრალური და ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გადაცემული თანხების ხარჯის მიზანშეწონილობას;
- საქართველოს საპატრიარქოს მიერ დაფუძნებულ სასწავლებლებში არსებულ მდგომარეობას და მათ შესაბამისობას საქართველოს განათლების სფეროში მოქმედ კანონმდებლობასთან მიმართებაში.

როგორ პარტიაში ამბობენ, პოსტსაბჭოთა საქართველოს გამოცდილებამ დაადასტურა, რომ საერო და სასულიერო ხელისუფლების ურთიერთობამ უკანონო და საშიში სახე მიიღო.

"ეროვნული მიძრაობის დროს პოპულარული იყო მართლმადიდებლობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადის იდეა. შევარდნაძის მმართველობის საწყის ეტაპზე საპატრიარქო რელიგიის შესახებ ისეთი კანონის მიღებას მოითხოვდა, რომელიც ფაქტიურად სახელმწიფო რელიგიის რანგში განიხილავდა საქართველოს მართლმადიდებელ ეკლესიას. 1995 წლის კონსტიტუციის მიღებისას მოხერხდა ამ ინიციატივისგან თავის არიდება. შევარდნაძის მმართველობის ბოლო სტადიაზე საპატრიარქო იმდენად შეეზარდა ხელისუფლებას და ისე მოძლიერდა, რომ სახელმწიფო რელიგიის ალტერნატივად ხელისუფლებამ და ოპოზიციამ კონკორდატის მიღება მიიჩნია საჭიროდ. ამან ერთხანს კი დააბალანსა ვითარება, მაგრამ ამჟამად სრულიად ამოწურულია ამ ხელშეკრულების პოზიტიური რესურსი", - მიუთებენ პარტიაში.

ამასთან, რესპუბლიკელებს მიაჩნით, რომ მნიშვნელოვანია პრობლემებზე საჯარო დისკუსიის დაწყებაც, თუმცა აუცილებელია, კონკრეტული ნაბიჯების გადადგმა.

"პრობლემის აღმოფხვრა და სეკულარული სახელმწიფოს საფუძვლების გამყარება შეუძლებელია მკვეთრი, რეფორმატორული გადაწყვეტილებების გარეშე", - აღნიშნავენ პარტიაში.

მათივე თქმით, თბილისის მერიის მორიგი ინიციატივა, რომ 2020 ბიუჯეტით განისაზღვრება საპატრიარქოს დამატებითი დაფინანსება, კიდევ ერთხელ ადასტურებს მავნე პრაქტიკის კიდევ უფრო გაღრმავებას.

"ამის დასრულების ერთადერთ გზად გვესახება კონკორდატის გაუქმება", - აღნიშნულია პარტიის განცხადებაში.

კონკორდატი   საქართველოს რესპუბლიკური პარტია   რესპუბლიკური პარტია

კონსტიტუციური შეთანხმება

• კომენტარები

1 comment

Sort by Oldest

Add a comment...

David Dvali

რამდენიმე ათეული რესპი წყვეტს რამდენიმე მილიონის საკითხს??!!!ეკლესიის წევრებს არ ეკითხებით???

Like · Reply · 1 · 4y

Facebook Comments Plugin

• ბოლო სიახლეები

დღეს, 02:00

ლუკაშენკომ განაცხადა, რომ 2025 წლის საპრეზიდენტო არჩევნებშიც იყრის კენჭს

2-12641/22
31-08-2022

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს,

ზურაბ ვანიშვილს

იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის
დასკვნა

ზურაბ ვანიშვილის მიერ წარმოდგენილ საკანონმდებლო წინადადებაზე საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4087/22; 04.04.2022)

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა განიხილა ზურაბ ვანიშვილის მიერ წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4087/22; 04.04.2022).

I. საკანონმდებლო წინადადების ძირითადი არსი

საკანონმდებლო წინადადებით შემოთავაზებულია, შეტანილ იქნეს ცვლილება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში, კერძოდ, რედაქციულად გასწორდეს კონსტიტუციური შეთანხმების მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის სიტყვა „მომქმედი".

II. კომიტეტის შეფასება

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსტიტუციურ შეთანხმებას საქართველოს სახელმწიფოს სახელით დებს საქართველოს პრეზიდენტი, რის შემდეგაც კონსტიტუციურ შეთანხმებას სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის მხარდაჭერით ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი.[1]

[1] იხ. საქართველოს კონსტიტუციის 52-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ" ქვეპუნქტი და 45-ე მუხლის მე-3 პუნქტი, საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 119-ე მუხლის მე-4 პუნქტი და

თბილისი 0118, რუსთაველის გამზირი № 8, საქართველოს პარლამენტის სასახლე
ტელეფონი: (995 32) 2281679. ელ. ფოსტა: contact@parliament.ge

საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციური შეთანხმების მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, „შეთანხმებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, ორივე მხარის ხელმოწერითა და პარლამენტისა და წმიდა სინოდის დამტკიცებით.“

ამრიგად, კანონპროექტის ინიცირების გზით ცვლილების კონსტიტუციურ შეთანხმებაში შეტანა პროცედურულად შეუძლებელია, რაც წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადების მისაღებად ცნობასაც თავისთავად გამორიცხავს.[2] ამგვარად, იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი საკანონმდებლო წინადადების მისაღებად ცნობას არ მიიჩნევს მიზანშეწონილად.

III. დასკვნითი ნაწილი

იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა ზურაბ ვანიშვილის მიერ წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4087/22; 04.04.2022) საკომიტეტო განხილვის შედეგად ცნო უარყოფილად.

პატივისცემით,

კომიტეტის თავმჯდომარე
ანრი ოხანაშვილი

„ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-10 მუხლის მე-3 პუნქტი და მე-11 მუხლის მე-7 პუნქტი.

[2] იხ. საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 105-ე მუხლი.

2-12642/22
31-08-2022

საქართველოს პარლამენტის ბიუროს,

ზურაბ ვანიშვილს,
კახაბერ ცხვირავაშვილს

იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის
დასკვნა

ზურაბ ვანიშვილის და კახაბერ ცხვირავაშვილის მიერ წარმოდგენილ საკანონმდებლო წინადადებაზე საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4089/22; 04.04.2022)

საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა განიხილა ზურაბ ვანიშვილის და კახაბერ ცხვირავაშვილის მიერ წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4089/22; 04.04.2022).

I. საკანონმდებლო წინადადების ძირითადი არსი

საკანონმდებლო წინადადებით შემოთავაზებულია, შეტანილ იქნეს ცვლილება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში, კერძოდ, რედაქციულად გასწორდეს კონსტიტუციური შეთანხმების მე-9 მუხლის მე-2 პუნქტის სიტყვა „მომქმედი“.

II. კომიტეტის შეფასება

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიასთან კონსტიტუციურ შეთანხმებას საქართველოს სახელმწიფოს სახელით დებს საქართველოს პრეზიდენტი, რის შემდეგაც კონსტიტუციურ შეთანხმებას სრული შემადგენლობის არანაკლებ სამი მეხუთედის მხარდაჭერით ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი.[1]

[1] იხ. საქართველოს კონსტიტუციის 52-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი და 45-ე მუხლის მე-3 პუნქტი, საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 119-ე მუხლის მე-4 პუნქტი და

საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციური შეთანხმების მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, „შეთანხმებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე, ორივე მხარის ხელმოწერითა და პარლამენტისა და წმიდა სინოდის დამტკიცებით.“

ამრიგად, კანონპროექტის ინიციირების გზით ცვლილების კონსტიტუციურ შეთანხმებაში შეტანა პროცედურულად შეუძლებელია, რაც წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადების მისაღებად ცნობასაც თავისთავად გამორიცხავს.[2] ამგვარად, იურიდიულ საკითხთა კომიტეტი საკანონმდებლო წინადადების მისაღებად ცნობას არ მიიჩნევს მიზანშეწონილად.

III. დასკვნითი ნაწილი

იურიდიულ საკითხთა კომიტეტმა ზურაბ ვანიშვილის და კახაბერ ცხვირავაშვილის მიერ წარმოდგენილი საკანონმდებლო წინადადება საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის კონსტიტუციურ შეთანხმებაში ცვლილების შეტანასთან დაკავშირებით (N1-4089/22; 04.04.2022) საკომიტეტო განხილვის შედეგად ცნო უარყოფილად.

პატივისცემით,

კომიტეტის თავმჯდომარე
ანრი ოხანაშვილი

„ნორმატიული აქტების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-10 მუხლის მე-3 პუნქტი და მე-11 მუხლის მე-7 პუნქტი.

[2] იხ. საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტის 105-ე მუხლი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

„საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შ კონსტიტუციური შეთანხმების დამტკიცების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ქ. მცხეთაში 2002 წლის 14 ოქტომბერს ხელმოწერილი კონსტიტუციური შეთანხმება „ს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის“.

2. „საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შორის“ კონს შეთანხმების დებულებათა განხორციელების მიზნით საქართველოს პარლამენტის ინტერფრაქციულმა ჯგუფმა კომიტეტებთან ერთად შეიმუშაოს და საგაზაფხულო სესიის დასრულებამდე საქართველოს პარლამენტს წარუდგინო საკანონმდებლო აქტები, მათ შორის, კანონპროექტი „სახელმწიფოსა და საქართველოს საპატრიარქოს შორის კულტურული მე საკუთრების სფეროში უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ“.

საქართველოს პარლამენტის
თავმჯდომარე ნ. ბურჯანაძე
თბილისი,
2002 წლის 22 ოქტომბერი.
№1697–Iს

კონსტიტუციური შეთანხმება

საქართველოს სახელმწიფოსა და საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალურ მართლმადიდებელ ეკლესიას შ

– საქართველომ მსოფლიო ცივილიზებულ სამყაროში აღიდგინა ისტორიული ადგილი, როგორც დამოუკიდებელმა და დემ სახელმწიფომ;

– საქართველოს ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესია წარმოადგენს სამოციქულო საყდარს და მსოფლიო მართლ ეკლესიის განუყოფელ ნაწილს. იგი მე-5 საუკუნიდან ავტოკეფალურია და მისი სასულიერო-ადმინისტრაციული ცენტრი მცხეთა, საპატრიარქო კათედრებია, აგრეთვე, თბილისი და ბიჭვინთა;

– მართლმადიდებლობა, ევროპის ერთ-ერთი ტრადიციული აღმსარებლობა, საქართველოში ისტორიულად სახელმწიფო რ რომელმაც ჩამოაყალიბა მრავალსაუკუნოვანი ქართული კულტურა, ეროვნული მსოფლმხედველობა და ფასეულობები;

– საქართველოს მოსახლეობის დიდი უმრავლესობა მართლმადიდებელი ქრისტიანია;

– საქართველოს კონსტიტუციით აღიარებულია საქართველოს სამოციქულო ავტოკეფალური მართლმადიდებელ განსაკუთრებული როლი ქვეყნის ისტორიაში და მისი დამოუკიდებლობა სახელმწიფოსაგან.

საქართველოს კონსტიტუციის მე-9 მუხლის შესაბამისად:

საქართველოს სახელმწიფო (შემდგომში სახელმწიფო), წარმოდგენილი საქართველოს პრეზიდენტით და საქართველოს ავტოკეფალური მართლმადიდებელი ეკლესია (შემდგომში ეკლესია), წარმოდგენილი სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-დებენ კონსტიტუციურ შეთანხმებას (შემდგომში შეთანხმება):

მუხლი 1

1. სახელმწიფო და ეკლესია ადასტურებენ მზადყოფნას, ითანამშრომლონ ურთიერთდამოუკიდებლობის პრინციპის დაც მოსახლეობის საკეთილდღეოდ.

2. სახელმწიფო და ეკლესია უფლებამოსილნი არიან დადონ შეთნხმებები ერთობლივი ინტერესების სხვადასხვა სფერო განხორციელების მიზნითაც მხარეთა მიერ მიიღება შესაბამისი აქტები.

3. ეკლესია წარმოადგენს ისტორიულად ჩამოყალიბებულ საჯარო სამართლის სუბიექტს, – სახელმწიფოს მიერ სრულუფლებიან საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც თავის საქმიანობას წარმართავს საეკლესიო (კანონიკური ნორმებით, საქართველოს კონსტიტუციის, ამ შეთანხმებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

4. ეკლესიას სპეციალური უფლებამოსილების გარეშე წარმოადგენენ: საეკლესიო კრება, საქართველოს კათოლიკოს-პატრ სინოდი და საქართველოს საპატრიარქო (ქორეპისკოპოსისა და მდივნის სახით); ხოლო სამართლებრივ ური უფლებამოსილებას ანიჭებს კათოლიკოს-პატრიარქი.

5. საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი ხელშეუვალია.

6. როგორც წესი, დიდი საეკლესიო დღესასწაულები და კვირა დასვენების დღეებად ცხადდება.

მუხლი 2

სახელმწიფო მხარს უჭერს აღსარებისა და საეკლესიო საიდუმლოს დაცვას. სასულიერო პირი ვალდებულია, არ გასცეს რომელიც მას, როგორც სულიერ მოძღვარს, გაანდეს ან მისთვის, როგორც სასულიერო პირისათვის, გახდა ცნობილი.

მუხლი 3

სახელმწიფო აღიარებს ეკლესიის მიერ შესრულებულ ჯვრისწერას კანონმდებლობით დადგენილი წესით. სა ურთიერთობებში გამოიყენება ქორწინების სახელმწიფო რეგისტრაციის მონაცემები.

მუხლი 4

1. სასულიერო პირი თავისუფლდება სამხედრო ვალდებულებისაგან.

2. სახელმწიფო ეკლესიასთან შეთანხმებით უზრუნველყოფს სამხედრო საჯარისო ფორმირებებში, საპატიმროებში და თ აღკვეთის ადგილებში მოძღვრის ინსტიტუტის შექმნას და ამასთან დაკავშირებით შესაბამისი სამართლებრივი აქტების მიღებას

3. სახელმწიფო და ეკლესია უფლებამოსილნი არიან განახორციელონ მოსახლეობის სოციალური დაცვის ერთობლივი პროგ

მუხლი 5

1. საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მართლმადიდებელი სარწმუნოების შესახებ საგნის სწავლება ნებაყოფლობითი პროგრამების დადგენა, შეცვლა, პედაგოგთა დანიშვნა და გათავისუფლება ხდება ეკლესიის წარდგინებით.

2. სახელმწიფო და ეკლესია კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით ორმხრივად და გათანაბრებულად აღიარებენ შესაბამ დაწესებულებების მიერ გაცემულ განათლების დამადასტურებელ დოკუმენტებს, სამეცნიერო ხარისხებსა და წოდებებს.

3. სახელმწიფო და ეკლესია უფლებამოსილნი არიან განათლების სისტემაში განახორციელონ ერთობლივი პროგრამები. ხელს უწყობს ეკლესიის საგანმანათლებლო დაწესებულებების ფუნქციონირებას.

მუხლი 6

1. ეკლესიის საკუთრება და სხვა ქონებრივი უფლებები დაცულია კანონით. ეკლესიის საკუთრებაში შეიძლება იყოს ნებისმ რომელიც არ არის აკრძალული საქართველოს კანონმდებლობით.

2. ეკლესია თავის არასაღვთისმსახურო ქონების ფლობას, სარგებლობასა და განკარგვას ახორციელებს საეკლესიო სამ ნორმებითა და საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობით.

3. ეკლესია უშუალოდ არ ახორციელებს სამეწარმეო საქმიანობას.

4. ეკლესიის დაფინანსების წყაროს წარმოადგენს: ნებაყოფლობითი შემოწირულობანი, სამეწარმეო შემოსავლები, ი გრანტები, დახმარებები, მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად მიღებული სხვა შემოსავლები.

5. ეკლესიის მიერ წარმოებული საღვთისმსახურო პროდუქცია – მისი დამზადება, შემოტანა, მიწოდება და შემოწირ არაეკონომიკური მიზნით არსებული ქონება და მიწა გათავისუფლებულია გადასახადებისაგან.

6. სახელმწიფო ეკლესიასთან შეთანხმებით იძლევა ნებართვას ან ლიცენზიას ეკლესიის ოფიციალური ტერმინოლოგიისა და გამოყენებაზე, აგრეთვე საღვთისმსახურო პროდუქციის დამზადებაზე, შემოტანასა და მიწოდებაზე.

მუხლი 7

1. სახელმწიფო ეკლესიის საკუთრებად ცნობს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე არსებულ მართმადიდებლურ ტაძრებს (მოქმედს და არამოქმედს), მათ ნანგრევებს, აგრეთვე, მიწის ნაკვეთებს, რომლებზეც ისინია განლაგებული.

2. ზემოაღნიშნულ ნაგებობათა დაცვის ზონები, მათი მოვლა-პატრონობისა და სარგებლობის წესები განისაზღვრებ სახელმწიფო სამსახურის მიერ მოქმედი კანონმდებლობით და ეკლესიასთან შეთანხმებით.

მუხლი 8

1. სახელმწიფო ეკლესიის საკუთრებად ცნობს სახელმწიფო დაცვაში (მუზეუმებში, საცავებში) მყოფ საეკლესიო საგან საკუთრებაში არსებული ნაწილის გარდა).

2. ზემოაღნიშნული საეკლესიო საგანძური, როგორც საერთო-ეროვნული საგანძურის ნაწილი, არის სახელმწიფოსა (ერთობლივ მფლობელობაში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად (წმიდა ნაწილებისა და წმიდა რელიკვიების გარდა).

მუხლი 9

1. სახელმწიფო და ეკლესია ერთობლივად ზრუნავენ ისტორიულ-კულტურული და არქეოლოგიურ-არქიტექტურული ფ მქონე საეკლესიო ნაგებობებისა და საეკლესიო საგანძურის სათანადო დაცვასა და მოვლა-პატრონობისათვის.

2. სახელმწიფო ეკლესიასთან შეთანხმებით, მომქმედი კანონმდებლობის თანახმად, ამტკიცებს დამატებით წესებს მუ საცავებში დაცული საეკლესიო საგანძურის სარგებლობის შესახებ, ასევე კულტურულ-ისტორიული ღირებულებების მქ აღდგენის, რესტავრაცია-კონსერვაციის ან მოხატვის პროექტებს.

მუხლი 10

სახელმწიფო იღებს ვალდებულებას, აწარმოოს მოლაპარაკება შესაბამის სახელმწიფოებთან მათ ტერიტორიაზე არსე ქართული მართმადიდებლური ტაძრის, მონასტრის, მათი ნანგრევის, სხვა საეკლესიო ნაგებობის, აგრეთვე, საეკლესიო ნივთ მოვლა-პატრონობისა და საკუთრების თაობაზე.

მუხლი 11

1. სახელმწიფო ადასტურებს XIX-XX საუკუნეებში (განსაკუთრებით 1921-90 წლებში), სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობ პერიოდში, ეკლესიისათვის მატერიალური და მორალური ზიანის მიყენების ფაქტს. როგორც ჩამორთმეული ქონების ნაწილის მფლობელი, იღებს ვალდებულებას მატერიალური ზიანის ნაწილობრივ კომპენსაციაზე (საქართველოს სსრ მინისტ დადგენილება 183; 12.04.90).

2. აღნიშნული საკითხის შესწავლის, კომპენსაციის ფორმების, რაოდენობის, ვადების, ქონების ან მიწის გადაცემის და სხვ დასადგენად პარიტეტულ საწყისებზე იქმნება კომისია (ამ შეთანხმების ხელმოწერიდან 1 თვის ვადაში), რომელიც მოამზადე ნორმატიული აქტების პროექტებს.

მუხლი 12

1. შეთანხმება შედგება წინამდებარე ტექსტისა და ტერმინთა განმარტებისაგან.

2. შეთანხმებაში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა შესაძლებელია მხოლოდ მხარეთა ურთიერთშეთანხმების საფუძ მხარის ხელმოწერითა და პარლამენტისა და წმიდა სინოდის დამტკიცებით.

3. შეთანხმებას ხელს აწერენ საქართველოს პრეზიდენტი და სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი.

4. შეთანხმება ძალაში შედის პარლამენტისა და წმიდა სინოდის მიერ დამტკიცებისთანავე.

საქართველოს სახელმწიფოს	საქართველოს სამოციქულო	
სახელით	ავტოკეფალური	მართლმადიდებელი
საქართველოს პრეზიდენტი	ეკლესიის სახელით	
ე. შევარდნაძე	სრულიად საქართველოს	

კათოლიკოს-პატრიარქი
ილია II

ტერმინთა განმარტება

1. **სამოციქულო საყდარი** – ეკლესია, რომელიც დაარსებულია ქრისტეს წმიდა მოციქულთა (ან მოციქულის) მიერ.

2. **მსოფლიო მართლმადიდებელი ეკლესია** – საეკლესიო კანონიკური ნორმით არსებულ ადგილობრივ (ავ მართლმადიდებელ ეკლესიათა სულიერი ერთობა, რაც ხორციელდება (გამოხატულია) საეკლესიო საიდუმლოებების ურთიერ ეკლესიის მეთაურთა მიერ წირვა-ლოცვის დროს ურთიერთმოხსენიებით.

3. **ავტოკეფალია** – ადგილობრივი ეკლესიის სრული თვითმმართველობა; მმართველი ორგანოების არჩევისა და დან საეკლესიო ცხოვრების წარმართვის (წმიდა მირონის კურთხევა, კანონიკური განჩინებების გამოცემა და სხვა) დამოუკიდებლობ

4. **საეკლესიო კრება** – მართლმადიდებელი ეკლესიის უმაღლესი ორგანო, რომელიც შედგება მღვდელმთავრებისაგან, სხვ პირთა დელეგატებისა და ერისკაცთა წარმომადგენლობისაგან.

5. **წმიდა სინოდი** – ადგილობრივი (საქართველოს) ეკლესიის მღვდელმთავართა კრება (კრებული), რომელიც იღებს ეკლე გამგეობის შესახებ გადაწყვეტილებებს. წმიდა სინოდს ხელმძღვანელობს ეკლესიის მეთაური (კათოლიკოს-პატრიარქი).

6. **კათოლიკოს-პატრიარქი** – წმიდა სინოდის (საქართველოს ეკლესიის მმართველი და საკანონმდებლო ორგანოს) თავმ საპატრიარქოს ხელმძღვანელი.

7. **ქორეპისკოპოსი** – კათოლიკოს-პატრიარქის მოადგილე სასულიერო პირი, რომელიც განაგებს საეკლესიო ცხოვრებ სფეროს. ქორეპისკოპოსს ნიშნავს და მათ რაოდენობას განსაზღვრავს კათოლიკოს-პატრიარქი.

8. **მდივანი** – კათოლიკოს-პატრიარქის თანაშემწე, რომელიც ასრულებს კათოლიკოს-პატრიარქის უშუალო დავალებე რაოდენობას განსაზღვრავს კათოლიკოს-პატრიარქი.

9. **სასულიერო-ადმინისტრაციული ცენტრი** – სადაც ტარდება ადგილობრივი გაფართოებული კრებები, იკურთხება წმიდა მ კათოლიკოს-პატრიარქის კურთხევა და ახლადარჩეული მღვდელმთავრების ხელდასხმა; ამავე დროს იგი არის უძველესი და საპატრიარქო კათედრა.

10. **საპატრიარქო კათედრა** – უშუალოდ კათოლიკოს-პატრიარქს დაქვემდებარებული ანუ სტავროპიგიალური ტერიტო სადაც არის კათოლიკოს-პატრიარქის რეზიდენცია და საპატრიარქოს ან მისი რომელიმე სტრუქტურის ადგილსამყოფელი.

11. **საპატრიარქო** – კათოლიკოს-პატრიარქის ბრძანებითა და ლოცვა-კურთხევით დადგენილ საეკლესიო განყოფილებ სტრუქტურულ ერთეულთა ერთობლიობა.

12. **საეკლესიო (კანონიკური) სამართალი** – მსოფლიო მართლმადიდებელი ეკლესიის კანონებისა და წესების ერთ გულისხმობს მოციქულთა კანონებს, მსოფლიო და ადგილობრივი კრებებისა და წმიდა მამების დადგენილებებს); ხოლო ეკლესიისთვის – ასევე ადგილობრივი ეკლესიის კრებების მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები, საქართველოს ეკლესიის დ მართვა-გამგეობის წესდება (დებულება), საქართველოს საეკლესიო კრების, წმ. სინოდის და კათოლიკოს-პატრიარქის მიერ განჩინებები და სხვა (საეკლესიო) სამართლებრივი აქტები.

13. **აღსარება** – სინანულის საიდუმლო, დაწესებული თვით იესო ქრისტეს მიერ. იგია სულიერი განწმენდის მიზნით უ მოძღვართან ნებაყოფლობითი აღიარება ცოდვისა, რომლის სხვასთან თქმის უფლება სასულიერო პირს არა აქვს.

14. **საეკლესიო საიდუმლოება** – ეკლესიის კონფიდენციალური ინფორმაცია.

15. **სასულიერო პირი** – მართლმადიდებელ ეკლესიაში კანონიკური წესით ხელდასხმული (ნაკურთხი) პიროვნება (მონოზ მღვდელი, ეპისკოპოსი), რომელიც ამ მადლს ინარჩუნებს, თუ არ მოხდა მისი განკვეთა ეპისკოპოსის ან წმიდა სინოდის დადგე

16. **სულიერი მოძღვარი** – მართლმადიდებელი ეკლესიის სასულიერო პირი, რომელიც ამა თუ იმ ადამიანისაგან იბარებს . წარმართავს მის სულიერ ცხოვრებას.

17. **ჯვრისწერა** – საეკლესიო საიდუმლოებათაგან ერთ-ერთი, რომლის აღსრულების შემდეგ, საეკლესიო ახლადდაქორწინებულთა ოჯახი ხდება კანონიერი.

18. **ღვთისმეტყველება** – საეკლესიო და სასულიერო-საგანმანათლებლო სწავლება ღმერთის შესახებ.

19. **მონასტერი** – ეპისკოპოსის კურთხევით დაარსებული ბერ-მონოზონთა სავანე, რომელიც ეპისკოპოსის მიერ დადგენილ (ცხოვრების წესი) ხელმძღვანელობს.

20. **საეკლესიო საგანძური** – საღვთისმსახურო და სულიერი დანიშნულების სიწმიდეები (ფერწერული, ჭედური, მინან ჯვარი; სანაწილე, პანაღია, ბარძიმ-ფეშხუმი, გარდამოხსნა), რომელთაც აქვთ ისტორიული მნიშვნელობა და მაღალმხატვრული

21. **წმიდა ნაწილები** – მართლმადიდებელი ეკლესიის მიერ წმიდანად შერაცხილ მოწამეთა და მოღვაწეთა სხეულის ნაწილებ

22. **წმიდა რელიკვია** – მაცხოვრის, ღმრთისმშობლის და წმიდანთა ცხოვრებასთან დაკავშირებული საგნები და ნივთები.

23. **საეკლესიო ნივთი** – საღვთისმსახურო და სულიერი დანიშნულების საგნები.

24. **ეკლესიის ოფიციალური ტერმინოლოგია** – ეკლესიის ოფიციალური ტერმინოლოგიაა შემდეგი სიტყვები: „ სამოციქულო"; „ავტოკეფალური"; „მართლმადიდებელი"; „კათოლიკოს-პატრიარქი"; „წმიდა სინოდი".

25. **საღვთისმსახურო (საეკლესიო) პროდუქცია** – ეკლესია-მონასტრები და საეკლესიო დანიშნულების ნაგებობანი პატრიარქის ან მღვდელმთავრის რეზიდენციები, სასულიერო სასწავლებლები), – მათი პროექტირება, არქეოლოგია, რესტავრაცია-კონსერვაცია; საეკლესიო მხატვრობა; საეკლესიო-საღვთისმსახურო ნივთები (ბარძიმ-ფეშხუმი, ლახვარი, სანაწ გარდამოხსნა, ემბაზი, ანალოღია, შანდალი, ტაკუკი, ვარსკვლავი, საცეცხლური, სასაკმევლე, კიოტი, საეკლესიო ნახში კვერთხი, პანაღია, სუდარა, სანათლავი, კვართი, სარტყელი, საეკლესიო სამშვენისი, ნაკურთხი წყლის, ღვინის, მიწის, ზეთის ჰურჭელი); ხატი, ჯვარი, საეკლესიო სანთელი, საღვთისმსახურო (სარიტუალო) ღვინო, საკმეველი, საკანდელე ზეთი, წ სეფისკვერი (სარიტუალო პური); სასულიერო პირის შესამოსელი; მომლოცველობა; საღვთისმეტყველო-საღვთისმსახურო და საგანმანათლებლო ლიტერატურა, ასევე ამ დანიშნულების ტელეკინო-ვიდეო-აუდიო და რადიო პროდუქცია.

26. საღვთისმსახურო ქონება – ტაძრები, მონასტრები, საეკლესიო დანიშნულების ნაგებობანი, წმიდა ნაწილები, წმიდა საეკლესიო ნივთები.

27. ეკლესიის ოფიციალური სიმბოლიკა – მოცემულია ეკლესიის მართვა-გამგეობის წესდებაში;

28. დიდი საეკლესიო დღესასწაულები:

– წმიდა ნინოს ხსენების დღე (27 იანვარი);
– მირქმა მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი (15 თებერვალი);
– ხარება ყოვლადწმიდა ღვთისმშობლისა (7 აპრილი);
– სააღდგომო დღეები – დიდი პარასკევი, დიდი შაბათი, აღდგომის კვირადღე (გარდამავალია);
– ამაღლება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი (გარდამავალია);
– საქართველოს ეკლესიის, როგორც სამოციქულო საყდრის, დამაარსებლის – წმიდა ანდრია მოციქულის ხსენების დღე (12 მ:
– ფერისცვალება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი (19 აგვისტო);
– შობა ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობლისა (21 სექტემბერი);
– მსოფლიო ამაღლება პატიოსნისა და ცხოველმყოფელისა ჯვრისა (27 სექტემბერი);
– ტაძრად მიყვანა ყოვლადწმიდისა ღმრთისმშობლისა (4 დეკემბერი).

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო
CONSTITUTIONAL COURT OF GEORGIA

N 01/117
05/03/2024

117-01-2-202403051636

მოქალაქე ნიკოლოზ ნიკოლაძეს
[redacted]; მობ.: [redacted]
[redacted]

საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოში, ამა წლის 26 თებერვალს შემოსული თქვენი წერილის პასუხად გაცნობებთ შემდეგს: „საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-19 მუხლი ამომწურავად განსაზღვრავს სასამართლოს უფლებამოსილებებს. სამწუხაროდ საკონსტიტუციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას დააკმაყოფილოს თქვენი მოთხოვნა. განმარტებების გაკეთება სცილდება მოქმედი კანონმდებლობით სასამართლოსათვის განსაზღვრულ კომპეტენციის ფარგლებს.

პატივისცემით,

ლიანა ბაგაშვილი

პირველადი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელი
საორგანიზაციო დეპარტამენტი

საქართველო, ბათუმი,
6010, ქ. გამსახურდიას ქ. №8-10,
ტელ.: (+995422) 27 00 99
ფაქსი: (+995422) 27 42 10
E-mail: const@constcourt.ge
www.constcourt.ge

Batumi, Georgia
8 – 10, K. Gamsakhurdia Str., N 6010
Tel. (+995422) 27 00 99
Fax: (+995422) 27 42 10
E – mail: const@constcourt.ge
www.constcourt.ge

ALJAZEERA LIVE

News | LGBTQ

Greece first Orthodox Christian country to legalise same-sex marriage

Parliament votes 176-76 to pass the bill which also allows same-sex couples to legally adopt children.

LGBTQ activists and supporters gather in front of the Greek parliament ahead of a vote on the bill which legalises same-sex marriage, in Athens [Louisa Gouliamaki/Reuters]

16 Feb 2024
Updated: 16 Feb 2024 08:37 AM (GMT)

You rely on Al Jazeera for truth and transparency

We use cookies and other tracking technologies to deliver and personalize content and ads, enable features, measure site performance, and enable social media sharing. You can choose to customize your preferences. Learn more about our Cookie Policy.

Allow all Cookie preferences

The measure was passed by parliament late on Thursday with 176 lawmakers from across the political spectrum voting in favour, and 76 against. Two abstained and 46 were not present.

KEEP READING

Vatican approves blessings for same-sex couples

Estonia passes law to allow same-sex marriage

Thailand's latest push for same-sex marriage law

The bill required a simple majority to pass in the 300-member parliament.

The vote, which came after two days of debate and weeks of public reactions, will now legally allow same-sex couples to adopt children as well.

People in favour of the vote celebrated and cheered on the streets of the capital, Athens, while those opposed, including many identifying with the Orthodox Church, rallied in protest. They displayed banners, held crosses, read prayers and sang passages from the Bible.

Prime Minister Kyriakos Mitsotakis, who had championed the legislation, faced resistance from within his own centre-right New Democracy party but was joined by politicians from other parties in the vote.

“People who have been invisible will finally be made visible around us. And with them, many children [will] finally find their rightful place,” Mitsotakis told lawmakers before the vote.

“The reform that we are legislating today ... will make the life of some of our

You rely on Al Jazeera for truth and transparency

We use cookies and other tracking technologies to deliver and personalise content, ads, enable features, measure site performance, and enable social media sharing. You can choose to customise your preferences. Learn more about our Cookie Policy.

Prime Minister GR
@PrimeministerGR · Follow

The vote has passed: as of tonight, Greece is proud to become the 16th EU country to legislate marriage equality. This is a milestone for human rights, reflecting today's Greece - a progressive, and democratic country, passionately committed to European values.

1:43 AM · Feb 16, 2024

16.6K Reply Copy link

Read 882 replies

Sign up for Al Jazeera

Weekly Newsletter

The latest news from around the world. Timely. Accurate. Fair.

E-mail address

Subscribe

By signing up, you agree to our **Privacy Policy**

protected by reCAPTCHA

But as well as some public backlash, political opposition to the bill was considerable, with former Prime Minister Antonis Samaras among the top critics. Samaras, a former president of Mitsotakis's New Democracy, had told parliament during debates that the "dangerous" law must not be passed.

You rely on Al Jazeera for truth and transparency

We use cookies and other tracking technologies to deliver and personalize content and ads, enable features, measure site performance, and enable social media sharing. You can choose to customize your preferences. **Learn more about our Cookie Policy.**

Syriza has criticised that the legislation still bans same-sex couples from becoming parents through surrogacy – something Kasselakis has said wants to pursue with his own partner.

Mitsotakis posted on X after the vote that Greece was "proud" to become the 16th country in the European Union to legislate marriage equality.

"This is a milestone for human rights, reflecting today's Greece – a progressive, and democratic country, passionately committed to European values," he said.

Greece had until now lagged behind some of its European neighbours in the 27-member bloc, due to opposition from a portion of the socially conservative nation, especially from the Orthodox Church.

It has now become the first country in southeastern Europe to have passed legislation legalising same-sex marriage.

"It's a significant day for many families that from now on are visible," said Vassilis Iosif, a 52-year-old artist. "It's a tremendous decision from a government no one expected but they delivered. It's a small step, but still a step. It's a step for equality, justice and love."

You rely on Al Jazeera for truth and transparency

We use cookies and other tracking technologies to deliver and personalize content and ads, enable features, measure site performance, and enable social media sharing. You can choose to customize your preferences. Learn more about our Cookie Policy.

Protesters against the bill pray in front of the Greek parliament, ahead of the vote, in Athens [Louisa Gouliamaki/Reuters]

SOURCE: AL JAZEERA AND NEWS AGENCIES

You rely on Al Jazeera for truth and transparency

We use cookies and other tracking technologies to deliver and personalize content and ads, enable features, measure site performance, and enable social media sharing. You can choose to customize your preferences. Learn more about our Cookie Policy.

საქართველოს 100 ყველაზე შემოსავლიანი კომპანია

კახი ჩაკვეტაძე   დეკემბერი 14, 2023 at 9:30 pm

31.1 მილიარდი ლარი - სწორედ ამდენია საბანკო სექტორის მიღმა საქართველოს 100 უმსხვილესი კერძო კომპანიის ჯამური შემოსავალი.

წარმოგიდგენთ საქართველოს ყველაზე მაღალი შემოსავლის მქონე კერძო კომპანიების რეიტინგს, რომელიც კომპანიების მიერ საჯაროდ გამოქვეყნებული 2021 წლის ფინანსური ანგარიშგებების საფუძველზე შედგა. კომპანიები დაჯგუფებულია მათი შემოსავლების მიხედვით. რეიტინგში დომინირებენ ქვეყნის უმსხვილესი კომპანიები ენერგეტიკის, ნავთობის იმპორტის, საცალო ვაჭრობის, ჯანდაცვის, კომუნიკაციებისა და სხვა

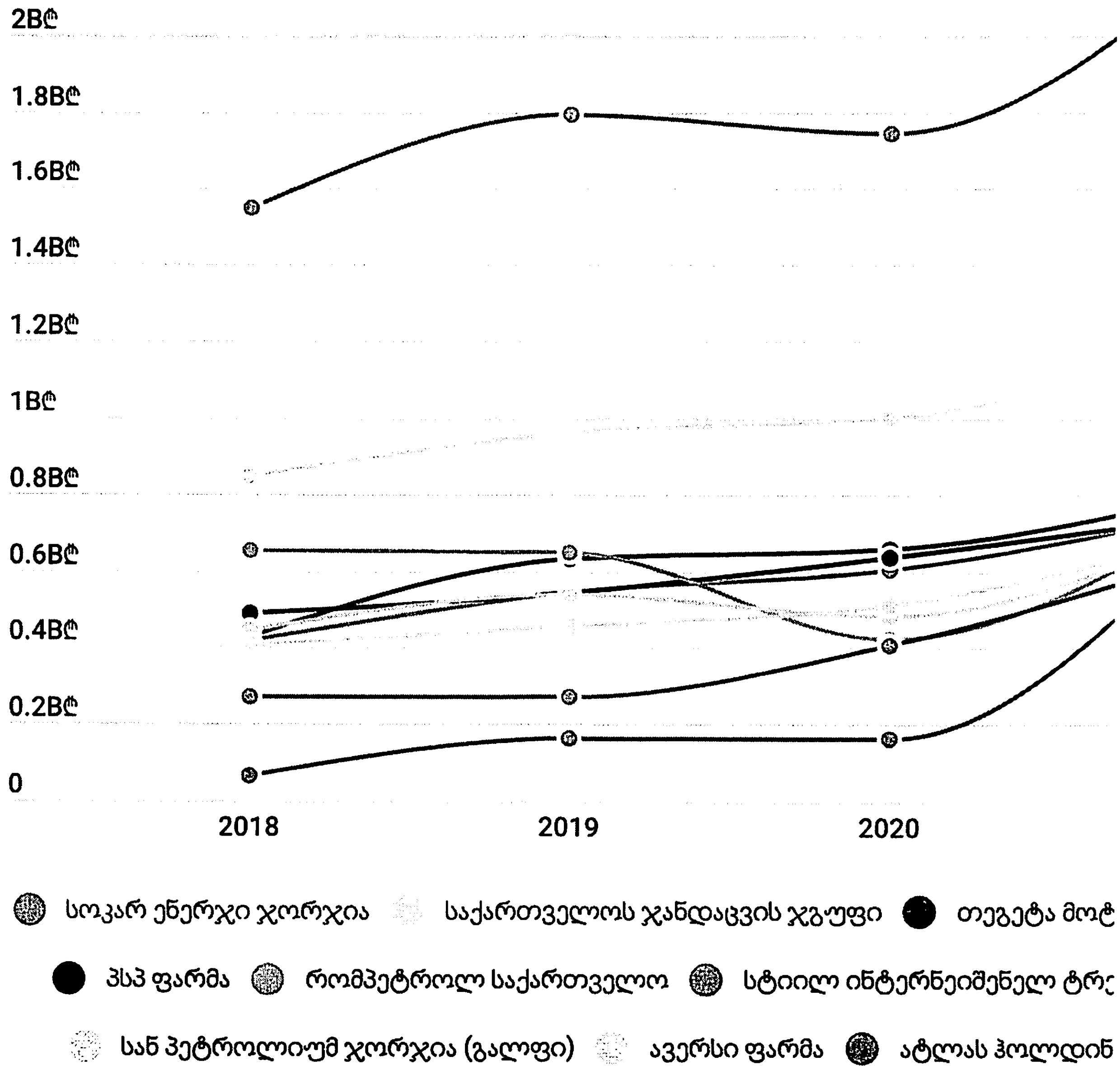

Forbes Georgia

Share

mad

საქართველოს 100 ყველაზე შემოსავლიანი კომპანია

#	კომპანია	შემოსავალი 2021	ცვლილება რეიტინგში	ინდუსტრია

2	სს საქართველოს ჯანდაცვის ჯგუფი	1,211,769,000	✔	ჯანდაცვა, ფარმაცია
3	შპს თეგეტა მოტორსი (ჯგუფი)	797,152,000	⬆ 1	ავტომობილებით და ავტონაწილებით ვაჭრობა, შემდგომი მომსახურება
4	სს ნიკორა	749,678,000	⬆ 2	სავაჭრო ქსელები და საკვები პროდუქტების წარმოება, ვაჭრობა
5	შპს პსპ ფარმა	745,080,000	✔	ფარმაცევტული ბიზნესი, ჯანდაცვა
6	რომპეტროლ საქართველო	736,932,166	⬆ 10	საწვავით ვაჭრობა
7	სტიილ ინტერნეიშენელ ტრეიდინგ კომპანი	709,913,015	⬆ 41	ფეროსილიკომანგანუმით, კოქსითა და ქვანახშირით ვაჭრობა.
8	სან პეტროლიუმ ჯორჯია (გალფი)	706,045,000	⬆ 4	საწვავით ვაჭრობა
9	ავერსი ფარმა	690,807,000	⬇ 1	მედიკამენტებით ვაჭრობა, საავადმყოფოების მართვა
10	ატლას ჰოლდინგს (აჭარაბეთი)	639,290,000	⬆ 9	აზარტული თამაშები
11	შპს ჯი-დი-აი	618,420,000	⬇ 2	თამბაქოს ნაწარმის დისტრიბუცია
12	ორი ნაბიჯი	592,659,582	⬆ 6	საცალო ვაჭრობა
13	ფილიპ მორის საქართველო	592,021,000	⬇ 2	თამბაქოს ნაწარმით ვაჭრობა
14	მაჯიდ ალ ფუტაიმ ჰიპერმარკეტს ჯორჯია (კარფური)	570,301,000	⬇ 1	საცალო ვაჭრობა
15	სილქ როუდ გრუპ ჰოლდინგი (სილქნეტი)	559,957,000	✔	კავშირგაბმულობა
16	შპს ტოიოტა კავკასია	544,304,410	⬇ 9	საქართველოში, აზერბაიჯანსა და სომხეთში

17	ვისოლ პეტროლიუმ ჯორჯია	530,092,000	⬆ 7	საწვავით ვაჭრობა
18	მაგთიკომი	520,433,000	⬇ 4	კავშირგაბმულობა
19	ლუკოილ-ჯორჯია	473,960,000	⬆ 14	ნავთობპროდუქტებით ვაჭრობა
20	რითეილ ჯგუფი (მაგნიტი)	460,240,000	⬆ 6	საცალო ვაჭრობა
21	მარსი (კრისტალბეთ)	453,559,000	⬆ 1	აზარტული თამაშები
22	სს RMG Copper	439,804,000	⬇ 12	სამთო მოპოვება, მეტალურგია
23	სს ენერგო - პრო ჯორჯია	436,959,000	⬇ 20	ენერგეტიკა, ელექტროენერგიის განაწილება
24	ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯია	415,295,000	⬇ 1	ცემენტის წარმოება
25	Spar Georgia (ფუდმარტი)	388,309,000	⬆ 3	საცალო ვაჭრობა
26	თბილისი ენერჯი	363,293,000	⬆ 1	ბუნებრივი აირის რეალიზაცია
27	ჯი-თი გრუპ	352,982,113	⬆ 8	ავტომობილებით და ავტონაწილებით ვაჭრობა, შემდგომი მომსახურება
28	ჯეოსთილი	351,606,000	⬆ 14	მეტალურგია
29	ალტა	350,048,000	⬆ 1	კომპიუტერული, საყოფაცხოვრებო და ვიდეო-აუდიო ტექნიკით ვაჭრობა
30	რუსთავის ფოლადი	337,806,000	⬆ 6	მეტალურგია
31	თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია	326,407,000	პირველად რეიტინგში	ელექტროენერგიის მიმწოდებელი საყოფაცხოვრებო და ინდუსტრიული მომხმარებლებისთვის
32	ელიზი ჯგუფი	323,077,000	⬇ 3	თამბაქოს ნაწარმის დისტრიბუცია, ვაჭრობა

34	ჯი-ეიჩ-ელ ჯორჯია (ჯიბე)	308,840,000	⬇ 3	ვაჭრობა
35	აჭარა ტექსტილე	294,336,684	⬆ 17	ტექსტილის, ტანსაცმლის წარმოება
36	ჯი არ სი	289,739,000	⬆ 11	სამშენებლო მასალების წარმოება, იმპორტი
37	RMG Gold	289,297,000	⬇ 16	სამთო მოპოვება, მეტალურგია
38	კოკა-კოლა ბოთლერს ჯორჯია	283,676,000	✔	სასმელების წარმოება
39	ავიაკომპანია ჯეო სქაი	268,746,580	⬆ 57	ვერტმფრენების მეშვეობით მგზავრთა გადაყვანა და ტვირთების ტრანსპორტირება
40	ანაგი	254,268,000	⬇ 6	მშენებლობა, დეველოპმენტი
41	დეიდრიმ უნივერსალ საქართველო (ბეთლაივი)	251,781,704	⬆ 87	აზარტული თამაშები
42	ელიტ ელექტრონიქსი	244,132,000	⬆ 1	კომპიუტერული, საყოფაცხოვრებო და ვიდეო-აუდიო ტექნიკით ვაჭრობა
43	ჯეი თი აი კავკასუს	239,117,596	⬇ 3	თამბაქოს ნაწარმით ვაჭრობა
44	ზუმერი ჯორჯია	236,204,993	✔	კომპიუტერული და ვიდეო-აუდიო ტექნიკით ვაჭრობა
45	ბი ემ სი გორგია	233,609,797	✔	სამშენებლო და სარემონტო მასალებით ვაჭრობა
46	ჩინეთის გზებისა და ხიდების კორპორაციის საქართველოს ფილიალი	223,204,085	⬆ 4	რიკოთის საუღელტეხილო გზის, უბისა-შორაპანის მონაკვეთის მშენებლობა
47	დიპლომატ ჯორჯია	207,159,000	⬇ 6	დისტრიბუცია
48	იუ-ჯი-თი	203,879,541	⬇ 2	კომპიუტერული და ვიდეო-აუდიო ტექნიკით ვაჭრობა
49	ჰუნანის გზებისა და ხიდების სამშენებლო ჯგუფი კომპანიის	201,104,370	⬆ 12	ხიდების და გზების სამშენებლო სამუშაოები

50	ჭიათურმანგანუმ ჯორჯია	188,953,648	⬆ 84	მეტალურგია
51	კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგური	187,488,000	⬇ 12	ტრანსპორტი და საზღვაო გადაზიდვები
52	სმარტ კაპიტალ გრუპი	187,264,000	⬆ 25	ენერგეტიკა და ნავთობი, უძრავი ქონების და სასტუმროების განვითარება და მენეჯმენტი, სტუმართმოყვარეობის მენეჯმენტი, ტექნოლოგია, წარმოება და ლოჯისტიკა.
53	ჯი-ემ-პი	183,285,100	⬆ 7	ფარმაცევტული პროდუქტების წარმოება
54	თელასი	181,928,000	⬇ 37	ენერგეტიკა, ელექტროენერგიის განაწილება
55	შარმ ტრეიდინგი	181,903,000	⬇ 1	ვაჭრობა
56	მეტალ ქონსთრაქშენ ჯორჯია	180,259,982	პირველად რეიტინგში	სხვადასხვა სახის ლითონის ნაწარმისა და კონსტრუქციების დემონტაჟი და რეალიზაცია, საწარმო ობიექტების მშენებლობა და აწყობა, ფეროშენადნობთა პროდუქტების წარმოება და რეალიზაცია.
57	ციტადელი	179,774,056	⬆ 10	სამშენებლო მასალებით ვაჭრობა
58	ლუქს ოილი	179,264,161	⬆ 15	ნავთობპროდუქტების იმპორტი
59	მეიჯერელ საქართველო	176,036,000	⬆ 29	კლიენტებთან ურთიერთობის მართვის მომსახურება
60	იბეროილი	175,912,783	⬆ 15	ნავთობპროდუქტებით ვაჭრობა
61	ლომისი (ლუდსახარში ნატახტარი)	167,225,000	⬆ 3	ალკოჰოლური და არაალკოჰოლური სასმელების

				დისტრიბუცია
63	ჯორჯიან ბევერიჯის ჰოლდინგი (თელიანი ველი, გლობალ ბიერ ჯორჯია)	166,668,000	⬇ 6	ალკოჰოლური სასმელების წარმოება, დისტრიბუცია
64	ნოვა	165,841,000	⬇ 2	სამშენებლო მასალების წარმოება, იმპორტი, რეალიზაცია
65	კოკა-კოლა დისტრიბუცია	163,338,000	⬆ 9	დისტრიბუცია
66	ფულ ჰაუსი (კროკობეთი)	163,019,000	⬆ 53	აზარტული თამაშები
67	მეგაკო	161,784,000	⬇ 4	დისტრიბუცია
68	ტავ ურბან საქართველო	159,840,000	⬆ 59	საჰაერო და სატრანსპორტო მომსახურება
69	ჯორჯიან უოთერ ენდ ფაუერი	158,833,000	⬆ 3	წყალმომარაგება, ენერგეტიკა
70	ევროსტილი	158,628,910	⬆ 9	სამშენებლო მასალებით ვაჭრობა
71	პეტროკას ფიუელ სერვისიზ ჯორჯია	155,075,000	⬆ 67	ნავთობპროდუქტებით ვაჭრობა
72	თ & რ დისტრიბუშენ	154,903,000	⬇ 19	დისტრიბუცია, თამბაქოს ნაწარმით ვაჭრობა
73	აგროჰაბი	154,276,008	⬇ 8	საცალო ვაჭრობა
74	ვიმ-ბილ-დან საქართველო (სოფლის ნობათისა და Pepsico-ს ბრენდებით ვაჭრობა)	152,906,000	⬇ 6	რძის პროდუქტების წარმოება, დისტრიბუცია
75	დეილი	152,572,000	⬆ 27	საცალო ვაჭრობა
76	ჰოლდინგი საქართველოს ინდუსტრიული ჯგუფი	150,163,000	⬇ 39	ენერგეტიკა
77	ქართული სადისტრიბუციო-მარკეტინგული კომპანია	149,289,000	⬇ 6	დისტრიბუცია

80	სუფთა სახლი	140,126,000	⬇ 11	ვაჭრობა
81	Mcdonald's საქართველო (თ და კ რესტორნები)	138,804,945	⬆ 13	სწრაფი კვების რესტორნები
82	ელსივაიკიკი	137,726,000	⬆ 4	ტანსაცმლით, აქსესუარებით ვაჭრობა
83	სადაზღვევო კომპანია ჯიპიაი ჰოლდინგი	135,966,000	⬇ 17	დაზღვევა
84	მოდუსი	132,656,916	⬇ 14	ვაჭრობა
85	ჩემპიონები 111 - ევროპაბეთი	131,069,000	⬇ 4	აზარტული თამაშები
86	იბერია ბიზნეს ჯგუფი	128,752,209	⬆ 26	ავტომობილებისა და ავტომობილების სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა, ავტომობილების საგარანტიო მომსახურება
87	Mercedes-Benz Georgia (შპს აკა)	126,161,000	⬆ 28	ავტომობილებით და ავტონაწილებით ვაჭრობა, შემდგომი მომსახურება
88	ფოთის მარცვლეულის ტერმინალი	126,146,230	⬇ 5	სილოსებით მარცვლეულის შენახვის მომსახურება, ტვირთებთან დაკავშირებული მომსახურება, მარცვლეულით ვაჭრობა
89	სელფი მობაილ (ბილაინი)	125,802,000	⬇ 7	კავშირგაბმულობა
90	ჯგუფი სადაზღვევო კომპანია ალდაგი	122,794,000	⬇ 5	დაზღვევა
91	ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაცია	120,547,000	⬆ 19	ელექტროენერგიის წარმოება
92	ქეი ვოშ	120,075,535	⬆ 45	ნავთობპროდუქტების იმპორტი
93	მიქსორი ჯგუფი (ქართული ლუდის კომპანია (ზედაზენი))	117,781,000	⬇ 6	ალკოჰოლური და არაალკოჰოლური სასმელების წარმოება

				გადაზიდვები
96	ტოიოტა ცენტრი თბილისი	115,475,342	⬆ 5	ავტომობილებით და ავტონაწილებით ვაჭრობა, შემდგომი მომსახურება
97	ლიდერ-ბეთ სლოტი	114,287,000	⬆ 7	აზარტული თამაშები
98	თიბისი დაზღვევა	113,774,000	⬆ 8	დაზღვევა
99	დაფნა	113,347,014	⬇ 21	დისტრიბუცია
100	კახური ტრადიციული მეღვინეობა	112,583,482	⬇ 24	ალკოჰოლური სასმელების წარმოება

მეთოდოლოგია

100 ყველაზე შემოსავლიანი კომპანიის რეიტინგი მომზადებულია კომპანიების მიერ reportal.ge-ზე საჯაროდ გამოქვეყნებული ანგარიშგებების საფუძველზე. სია შედგენილია პირველი კატეგორიისა და პირველი ჯგუფის კომპანიების მონაცემებით.

ცალკეულ კომპანიებს, რომლებიც, სავარაუდოდ, ყველაზე შემოსავლიანი კომპანიების რეიტინგში უნდა იყვნენ, საკუთარი ფინანსები - 2021 წლის აუდიტორული ანგარიშგებები - საჯაროდ გამოქვეყნებული არა აქვთ, შესაბამისად, ისინი რეიტინგში ვერ მოხვდნენ.

რეიტინგის არაერთ წევრს ეკუთვნის შვილობილი ორგანიზაციები. ამ შემთხვევებში რეიტინგის შესადგენად გამოყენებულია ჯგუფის კონსოლიდირებული ანგარიშგება, რომელშიც ყველა შვილობილი კომპანიის ფინანსები არის გაერთიანებული. მაგალითად, „სოკარ ენერჯი ჯორჯია" საკუთარ თავში აერთიანებს მის შვილობილ კომპანიებს - „სოკარ პეტროლეუმს", „სოკარ ჯორჯია გაზსა" და სხვა ორგანიზაციებს.

სხვა კომპანიების შემთხვევაშიც, რომლებიც ჯგუფს წარმოადგენენ, შეფასებისთვის აღებულია ჯგუფის მშობელი კომპანიის კონსოლიდირებული ანგარიშგება.

კომპანიის შემოსავლად ჩათვლილია კომპანიის ანგარიშგებაში ასახული ამონაგები/შემოსავალი, ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.

იმ კომპანიების შემთხვევაში, რომელთა ანგარიშგებაშიც მონაცემები აშშ დოლარში იყო მოცემული, რეიტინგში მაჩვენებლები მითითებულია ლარის ეკვივალენტში 2021 წლის საშუალო გაცვლითი კურსით.

რეიტინგის მომზადებისას ჩვენ ავიღეთ კომპანიების მიერ საჯაროდ გამოქვეყნებული მონაცემები, მიუხედავად იმისა, თუ როგორი დასკვნა აქვთ გაცემული აუდიტორებს და ადასტურებენ თუ არა აუდიტორები კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან